

الحمد لله

4213

1

٤٢٤

٧٩٤

سیرشناسه: حسینی، سیدسعید، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور: قیام و انقلاب سیدالشهداء از دیدگاه فلسفه تاریخ و سنت‌های اجتماعی
قرآن کریم/ نویسنده سیدسعید حسینی.
مشخصات نشر: قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ۴۲۸ ص، وزیری.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۰۶۰-۱
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ق - فلسفه - جنبه‌های قرآنی
موضوع: عاشورا - فلسفه
شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف
رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۵ق ۴۴۲۴ح/ ۴۴۱/۵ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۳۴
شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۱۹۴۴۳

قیام و انقلاب سید الشهدا

از دیدگاه فلسفه تاریخ و سنت‌های اجتماعی قرآن کریم

زیر نظر حجت الاسلام والمسلمین اکبر میرسپاه و آیت الله شیخ محسن اراکی

تألیف:

سید سعید حسینی

نشر معارف

قیام و انقلاب سیدالشهدا از دیدگاه فلسفه تاریخ و سنت‌های اجتماعی قرآن کریم

نویسنده: سیدسعید حسینی، پانزدهمین استاد ممتاز انصاری، محققه آرا، حسن مولوی، ناشر دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها) نوبت چاپ اول، ۱۳۹۸، شمارگان ۱۰۰۰ نسخه، قیمت ۶۰/۰۰۰ تومان، شابک ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۰۶-۱

مراکز پخش:

مدیریت پخش دفتر نشر معارف قم، خیابان شهدا، کوچه ۳۲، شماره ۱۲، تلفن و فاکس: ۳۷۷۴۰۰۰۴، پاتوق کتاب قم (شعبه اول) خیابان شهدا، روبه‌روی دفتر مقام معظم رهبری، تلفن: ۳۷۷۲۵۴۵۱، پاتوق کتاب مشهد دوم، ابتدای بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، تلفن: ۳۲۹۰۴۴۴۰، پاتوق کتاب تهران خیابان انقلاب، چهارراه ناله، پلاک ۷۱۵، تلفن: ۸۸۹۱۱۲۱۲، پاتوق کتاب شیراز خیابان شهید فقیهی (صورتگر)، نبش خیابان معدل، تلفن: ۰۷۱۳۲۲۴۴۶۱۴، پاتوق کتاب مشهد چهارراه شهدا، خیابان آیت‌الله بهجت، نبش کوچه هفتم، تلفن: ۵۱۳۲۲۲۰۱۱۹، پاتوق کتاب کرمانشاه باغ ابریشم، روبه‌روی مجتمع ایثار، درب ورودی دانشگاه رازی، تلفن: ۸۳۳۷۲۳۸۴۱۱، پاتوق کتاب کرمان خیابان شهید مطهری، بین کوچه ۵۲ و ۵۶، تلفن ۰۲۴۳۲۲۲۱۴۶۶، پاتوق کتاب تبریز خیابان امام خمینی، روبه‌روی بانک رفاه، تلفن ۰۳۳۳۳۲۰۶۹۷، پاتوق کتاب تبریز خیابان امام خمینی، میدان ساعت، روبه‌روی عابر تربیت، تلفن: ۰۲۱۳۲۲۶۸۷۲۱، پاتوق کتاب کرج چهارراه طالقانی، به سمت میدان سپاه، بعد از زیرگذر، جنب هلال احمر، ساختمان دی، طبقه زیرزمین، تلفن ۰۲۶۲۴۴۸۶۲۵۷، پاتوق کتاب شهرکرد خیابان ولی عصر (عج)، بالاتر از سه راه سینما، تلفن ۰۳۸۳۲۲۴۳۲۲۲، پاتوق کتاب قزوین چهارراه بنیاد شهید، روبه‌روی بانک سپه و بانک شهر اقتصاد، تلفن ۰۲۸۳۳۳۶۲۸۰۶، پاتوق کتاب ساری میدان شهدا، خیابان ۱۸ دی، روبه‌روی مسجد امام حسین (ع)، تلفن ۰۱۱۳۲۲۵۳۰۲۰، پاتوق کتاب ارومیه تقاطع خیابان رسالت و دستغیبی، نبش چهارراه مافی، تلفن ۰۴۴۳۲۳۵۴۵۲۲، پاتوق کتاب اراک خیابان امام خمینی (ع)، خیابان میرزای شیرازی (مسجد سیدها)، ساختمان حوزه علمیه خواهران، تلفن ۰۸۶۳۲۲۲۲۹۰۳۸، پاتوق کتاب اصفهان چهارراه تختی، خیابان مسجد سید، روبه‌روی بانک صادرات، تلفن: ۰۲۱۳۲۴۴۲۰۵۰۵، پاتوق کتاب اردبیل سه راه دانش، خیابان اسماعیل بیگ، جنب بانک ایران زمین، تلفن ۰۳۲۲۶۰۳۱۴، پاتوق کتاب بیرجند خیابان شهدا، نبش شهدای ۵، ساختمان آذر، تلفن ۰۵۶۳۲۲۲۴۱۷۹، پاتوق کتاب ایلام خیابان آیت‌الله حیدری، روبه‌روی مسکن و شهرسازی استان، تلفن ۰۹۱۰۷۷۵۵۱۸۸، پاتوق کتاب گرگان مقابل پارک شهر، کوچه بوعلی، تلفن ۰۱۷۳۲۲۲۷۸۸۰، پاتوق کتاب اهواز خیابان نادری، خیابان شهید سراج، ساختمان یاس، طبقه همکف، تلفن ۰۹۱۰۷۷۵۵۱۶۴، پاتوق کتاب بندرعباس خیابان دانشگاه، جنب مؤسسه اعتباری عسکریه، پاساژ کاکتوس، تلفن ۰۷۶۴۱۷۵۵۷، پاتوق کتاب بوشهر خیابان امام خمینی، جنب حوزه علمیه امام خمینی، تلفن ۰۹۱۷۶۶۷۱۵۵۴، پاتوق کتاب خرم آباد خیابان شهید مطهری، سه راه اول، روبه‌روی بانک صادرات، تلفن: ۰۹۱۰۷۷۵۵۱۷۴، پاتوق کتاب باسوج بالاتر از خیابان سینما، جنب فروشگاه کفش ملی، ابتدای کوچه پزشک، تلفن: ۰۹۱۰۷۷۵۵۱۸۵، پاتوق کتاب زنجان خیابان امام، جنب امامزاده سیدابراهیمی، تلفن: ۰۲۴۳۳۳۶۶۴۲۵ و ۰۹۱۰۷۷۵۵۱۸۲، پاتوق کتاب بجنورد خیابان میرزا رضای کرمانی (بسیج)، روبه‌روی دبیرستان شهید رجایی، پلاک ۱۹۵، تلفن: ۰۵۸۳۲۲۱۲۲۸۳ و ۰۹۱۰۷۷۵۵۱۸۴، پایگاه اینترنتی ketabroom.ir، نشانی اینترنتی info@ketabroom.ir

فهرست

۱۷	تقریظ حضرت حجه الاسلام والمسلمین استاد اکبر میرسپاه
۱۸	تقریظ حضرت آیت الله شیخ محسن اراکی
۱۹	توصیه های سلوکی اخلاقی حضرت آیت الله شیخ محسن اراکی (دامت برکاته)
۲۵	چکیده
۲۷	پیش گفتار
۳۳	مفاهیم و کلیات
۳۵	۱. مفاهیم
۳۵	۱.۱. قیام
۳۷	۱.۲. انقلاب
۳۸	۱.۳. سیدالشهداء
۳۹	۱.۴. سنت
۴۰	۱.۵. فلسفه تاریخ

فصل اول فلسفه ی تاریخ / ۴۱

۴۳	۱. فلسفه
۴۴	۲. فلسفه مضاف
۴۵	۳. فلسفه ی تاریخ
۴۶	۴. فلسفه ی علم تاریخ
۴۷	۵. فلسفه ی نظری تاریخ
۴۸	۶. چند دیدگاه درباره ی فلسفه ی نظری تاریخ
۴۸	۶-۱: توین بی (۱۸۸۹ - ۱۹۷۰ م)
۴۹	یک: تبیین نظریه ی توین بی
۴۹	دو: محرک و مکانیسم حرکت و هدف
۵۰	نقد و بررسی

- ۵۰..... ۶-۲: هگل (۱۷۷۰-۱۸۳۱م).....
- ۵۰..... یک: بیان نظریه هگل.....
- ۵۲..... دو: نقد و بررسی.....
- ۵۳..... ۶-۳: مارکس (۱۸۱۸-۱۸۸۳م).....
- ۵۳..... یک: تأثیرپذیری مارکس از هگل.....
- ۵۴..... دو: بیان نظریه مارکس در فلسفه‌ی تاریخ (ماتریالیسم تاریخی).....
- ۵۴..... سه: تفاوت جوهری مارکس و هگل.....
- ۵۵..... چهار: نقد و بررسی فلسفه‌ی تاریخ مارکس.....
- ۵۶..... ۶-۴: نظریه‌ی استاد شهید آیت‌الله مطهری درباره‌ی فلسفه‌ی نظری تاریخ.....
- ۵۶..... ۶-۴-۱: تعریف فلسفه‌ی تاریخ.....
- ۵۷..... ۶-۴-۱: ماهیت تاریخ.....
- ۵۸..... ۶-۴-۳: ماهیت جامعه و چهار نظریه.....
- ۵۸..... چهار نظریه درباره‌ی اصالت فرد یا جامعه.....
- ۵۹..... ۶-۴-۴: جامعه و سنت.....
- ۶۰..... ۶-۴-۵: ادله‌ی قرآنی استاد مطهری بر نظریه‌ی سوم.....
- ۶۰..... ۶-۴-۶: اصاله‌الاجتماع در المیزان فی تفسیر القرآن.....
- ۶۱..... ۶-۴-۷: دسته‌بندی استاد آیت‌الله مصباح یزدی از ادله‌ی قرآنی دال بر اصاله‌الاجتماع.....
- ۶۲..... ۶-۴-۸: نقد و بررسی ادله‌ی قرآنی دال بر اصالت اجتماع.....
- ۶۳..... ۱. نظریه‌ی مختار در اصالت فرد و جامعه.....
- ۶۴..... ۷. رابطه‌ی قانونمندی جامعه و اصالت اجتماع.....
- ۶۴..... ۸. رابطه‌ی قانونمندی تاریخ و موجود حقیقی بودن آن.....
- ۶۴..... ۹. مهمترین مباحث فلسفه‌ی تاریخ.....
- ۶۵..... ۹-۱: دلائل قانونمندی تاریخ در قرآن کریم.....
- ۶۵..... ۱. آیات سنت:.....
- ۶۵..... ۲. آیات عبرت:.....
- ۶۶..... ۳. آیات «سیر در زمین».....
- ۶۷..... ۴. آیات نشانه بودن سرگذشت اقوام:.....
- ۶۷..... ۵. آیات دیگری که دال بر جوه مشترک بین آیندگان و گذشتگان است مانند:.....
- ۶۸..... ۹-۲: قوانین تاریخ و آزادی انسان.....
- ۶۹..... ۹-۳: محرک تاریخ.....
- ۶۹..... ۱. نظریه‌ی فطرت.....
- ۷۱..... ۲. نظریه شهید صدر.....
- ۷۲..... قسم اول: ایده‌آل تکراری:.....
- ۷۳..... قسم دوم: ایده‌آل محدود:.....

۷۴	قسم سوم از ایده آل‌ها: ایده آل مطلق (خداوند متعال)
۷۶	۳. نظریه مختار در محرک تاریخ
۷۶	مقدمه: امور هفت‌گانه سفر و حرکت
۷۸	مسافت این راه کجاست؟
۷۹	زاد و توشه راه:
۷۹	زمان سفر:
۸۰	محرک در این سفر کیست؟
۸۷	۱- سنت‌های الهی
۸۷	۲. انبیاء الهی
۸۹	۳- خلفای انبیاء
۹۲	۴- شیاطین جن و انس
۹۷	۵- فطرت
۹۷	۵-۱: مفهوم فطرت:
۹۸	۵-۲: اقسام فطریات انسان

فصل دوم سنت‌های اجتماعی قرآن کریم / ۱۰۱

۱۰۳	۲-۱: معنای لغوی سنت
۱۰۴	۲-۲: معنای سنت الله در لغت
۱۰۵	۲-۳: سنت رسول اکرم و در لغت
۱۰۶	۲-۴: تفاوت سنت و نافله و عادت:
۱۰۶	۲-۵: سنت الله در قرآن کریم از دیدگاه علامه طباطبائی رحمته الله علیه
۱۰۶	دسته اول: آیاتی از قرآن کریم که کلمه «سنت» در آنها آمده است
۱۱۵	دسته دوم: سنت تحول
۱۱۵	دسته سوم: سنت‌های الهی در محو باطل
۱۱۶	دسته چهارم: سنت خداوند در نصرت مؤمنان
۱۱۶	دسته پنجم: سنت خداوند در نعمت
۱۱۷	دسته ششم: سنت هدایت و استمرار هدایت
۱۱۸	دسته هفتم: سنت خداوند در ناکامی نقشه اهل باطل
۱۱۸	دسته هشتم: سنت الهی در مجازات مجرمان
۱۱۹	دسته نهم: سنت الهی در تأخیر عذاب جوامع
۱۲۰	دسته دهم: سنت خداوند متعال در رزق و روزی
۱۲۰	دسته یازدهم: سنت خداوند متعال در ارسال رسل
۱۲۱	دسته دوازدهم: سنت خداوند در تداوم یا تغییر نعمت
۱۲۱	دسته سیزدهم: سنت خداوند در مهلت دادن به باطل و درگیری حق و باطل
۱۲۲	دسته چهاردهم: سنت خدا در امتحان

- دسته پانزدهم: سنت الهی در اختلاف ۱۲۳
- دسته شانزدهم: سنت اتمام حجت قبل از کیفر ۱۲۳
- دسته هفدهم: سنت الهی در دین ۱۲۴
- دسته هجدهم: آیاتی که با لفظ «ما کُتِبَ» و مشابه آن آمده‌اند ۱۲۴
- ۲-۶: سنت الله در قرآن کریم از دیدگاه آیت الله مصباح یزدی (دام ظلّه) ۱۲۴
- سنت های الهی: ۱۲۵
- سنت های مطلق: ۱۲۶
- سنت های مشروط و مقید: ۱۲۷
- نقد و بررسی ۱۲۸
- ۲-۷: سنت های الهی در قرآن کریم از دیدگاه آیت الله شهید مطهری (رضوان الله علیه) ۱۲۸
- ۲-۷-۱: تعریف: ۱۲۸
- ۲-۷-۲: اختیار انسان و سنت های الهی ۱۲۹
- ۲-۷-۳: شرایط اجرای یک سنت الهی از دیدگاه استاد مطهری ۱۳۰
- ۲-۷-۴: تفسیر ناپذیری سنت الهی ۱۳۱
- بررسی نظر استاد شهید مطهری ۱۳۲
- ۲-۸: سنت های الهی از دیدگاه آیت الله شهید صدر (رضوان الله علیه): ۱۳۲
- ۲-۸-۱: سه مطلب بنیادین در سنت های تاریخی قرآن ۱۳۳
- ۲-۸-۲: ضرورت اهتمام سنن تاریخی قرآن ۱۳۳
- ۲-۸-۳: دسته بندی سنت های تاریخی قرآن کریم از دیدگاه شهید صدر ۱۳۴
- ۲-۸-۴: جامعه ی فرعون و دسته بندی مردم ۱۳۹
- بررسی فرمایشات شهید صدر ۱۴۱
- ۲-۹: نظریه ی مختار در سنت های اجتماعی قرآن کریم ۱۴۳
- چند نکته مقدماتی: ۱۴۳
۱. انتساب الهی ۱۴۳
۲. عدم تنافی سنت های قرآن با آزادی و اختیار انسان ۱۴۳
۳. تغییر سنت الهی با تغییر شرائط آن ۱۴۳
۴. استنطاق از قرآن ۱۴۳
۵. الفاظ سنت در قرآن ۱۴۳
۶. ثمرات آگاهی از سنن ۱۴۴
۷. تعریف ۱۴۴
۱. ویژگی های سنت های الهی ۱۴۵
- ویژگی اول: عدم تنافی سنن الهی با اصل علیت ۱۴۶
- ویژگی دوم: عدم تنافی سنت ها با اراده انسان ۱۴۶
- ویژگی سوم: عام و جهان شمول بودن سنت ها: ۱۴۷

۱۴۷	ویزگی چهارم: استمرار و ثبات سنن الهی:
۱۴۷	ویزگی پنجم: حتمی بودن سنن الهی:
۱۴۸	ویزگی ششم: تبدیل ناپذیری سنن الهی:
۱۴۸	ویزگی هفتم: تحویل ناپذیری سنن الهی
۱۴۸	ویزگی هشتم: دنیوی بودن سنت ها
۱۴۹	ویزگی نهم: سرنوشت مشترک
۱۴۹	ویزگی دهم: همین بودن زمان سنن الهی
۱۴۹	ویزگی یازدهم: الهی بودن سنت ها
۱۵۰	ویزگی دوازدهم: تأثیر و تأثر سنن الهی بر یکدیگر
۱۵۰	۲. سنت های اجتماعی قرآن در قیام سید الشهداء ح
۱۵۲	۳. مستندات سنت های اجتماعی قرآن کریم
۱۵۲	۱. سنت اختیار
۱۵۵	۲. سنت استخلاف
۱۵۶	مرحله اول: استخلاف فردی که عبارت است از جانشینی امام عادل شاهد برانسان:
۱۵۷	مرحله دوم: استخلاف اجتماعی
۱۵۸	۳. سنت هدایت و اتمام حجت
۱۵۹	۴. سنت حضور رهبر الهی
۱۶۱	۵. سنت امهال:
۱۶۲	۶. سنت غیبت تعلیق
۱۶۳	۷. سنت غیبت هجرت
۱۶۵	۸. سنت غیبت استتار:
۱۶۸	۹. سنت آزمایش:
۱۷۱	۱۰. سنت استبدال:
۱۷۳	۱۱. سنت اعزاز و اذلال
۱۷۶	۱۲. سنت استدراج
۱۷۸	۱۳. سنت تداول
۱۸۰	۱۴. سنت تبدیل و تغییر نعمت به نعمت:
۱۸۲	۱۵. سنت اخذ الهی
۱۸۴	۱۶. سنت امداد حق و باطل
۱۸۷	مصادیقی قرآنی از سنت امداد:
۱۹۱	۱۷. سنت تزئین اعمال اهل باطل
۱۹۲	۱۸. سنت تزئین ایمان اهل حق
۱۹۳	۱۹. سنت غلبه حق بر باطل
۱۹۸	۲۰. سنت انتظار

- اول: انتظار جعل خلیفه‌ی الهی: ۱۹۸
 دوم: انتظار بعثت رسول خاتم و ۱۹۹
 سوم: انتظار ظهور آخرین وصی پیامبر اعظم و حضرت حجت بن الحسن المهدی ۱۹۹

فصل سوم قیام سیدالشهدای محرک تاریخ / ۲۰۱

- ۱-۳. ارزش و جایگاه عزاداری سیدالشهدا در حرکت انسان ۲۰۳
 ۳-۳: امام حسین ح عامل رشد فرشتگان الهی ۲۰۶
 ۳-۳: امام حسین ح عامل رشد انبیاء الهی ۲۰۷
 ۳-۴: امام حسین ح عامل رشد مؤمنان در قیامت ۲۱۰
 ۳-۵: قیام امام حسین ح عامل حرکت انسان‌ها: ۲۱۶
 مرحله یکم: در زمان قریب به عاشورا ۲۱۶
 نمونه ۱: پاسخ امام سجاده ح به ابراهیم بن طلحه ۲۱۶
 نمونه ۲: اثرپذیری مرد شامی ۲۱۷
 نمونه ۳: اعتراض‌ها به فجایع زید و عبید اله ۲۱۷
 نمونه ۴: اقتدار کردن برخی از مردم شام به نماز یزید بن معاویه ۲۲۱
 نمونه ۵: سه روز اقامه‌ی نماز در شام ۲۲۱
 مرحله دوم: در فاصله‌ی میلاد و متوطلع عاشورا ۲۲۱
 نمونه یک: قیام مردم سیستان ۲۲۲
 نمونه دو: انقلاب مردم مدینه ۲۲۲
 نمونه سه: قیام توابع ۲۲۳
 نمونه چهار: قیام مختار ۲۲۴
 نمونه پنج: قیام زید فرزند امام سجاده ح ۲۲۴
 نمونه شش: قیام حسین شهید فح ۲۲۵
 نمونه هفت: قیام علویان طبرستان ۲۲۷
 مرحله سوم: در فاصله دور از عاشورا ۲۲۷
 مصداق اول: تشکیل حکومت زمینه‌ساز ظهور ۲۲۷
 عاشورا در کلام امام خمینی ۲۲۸
 عاشورا در کلام رهبر معظم انقلاب (دام ظلّه) و شاگردان امام ۲۲۹
 عاشورا در اعتراف دشمنان انقلاب: ۲۳۰
 نمونه اول: دشمن خارجی ۲۳۰
 نمونه دوم: دشمن داخلی ۲۳۱
 مصداق دوم: بیداری اسلامی و صدور انقلاب اسلامی ۲۳۳
 مصداق سوم: بیداری عدالت‌طلبان و مستضعفان جهان ۲۳۵
 مصداق چهارم: ظهور حضرت صاحب ۲۳۷

فصل چهارم قیام و انقلاب سیدالشهدای از دیدگاه سنن اجتماعی قرآن کریم / ۲۴۱

- ۴-۱: سنن اجتماعی قرآن کریم و پیامبر اعظم ۲۴۳
- یکم: آغاز بعثت، سنت هدایت الهی ۲۴۳
- دوم: سنت ابتلاء مومنان در مکه ۲۴۴
- سوم: سنت غیبت رهبر الهی در مکه ۲۴۵
- چهارم: سنت حضور پیامبر اعظم و در مدینه و تشکیل حکومت اسلامی ۲۴۶
- پنجم: سنت الهی در جنگ احد (امداد، اذلال، اعزاز) ۲۵۰
- ۴-۲: سنن اجتماعی قرآن کریم و صدیقه طاهره ۲۵۲
- ۴-۲-۱: معرفی صدیقه طاهره ۲۵۲
- ۴-۲-۲: سنت تبدیل و تغییر نعمت به نعمت در زمان صدیقه طاهره ۲۵۴
- ۴-۳: سنن اجتماعی قرآن کریم و امام المؤمنین علی ۲۵۹
- ۴-۳-۱: سنت امهال و سنت غیبت تعلیق ۲۵۹
- ۴-۳-۲: سنت حضور ۲۶۰
- ۴-۳-۳: عهد شکنی و سنت استبدال ۲۶۱
- ۴-۴: سنن اجتماعی قرآن کریم و امام حسن مجتبی ح ۲۶۵
- ۴-۴-۱: معرفی امام حسن مجتبی ح ۲۶۵
- یکم: امام حسن ح صاحب شکوه و بندگی و سیادت پیامبر اعظم و ۲۶۵
- دوم: پاره‌ی تن پیامبر اکرم و ۲۶۵
- سوم: محبوب خدا و رسول خدا و ۲۶۵
- چهارم: بیهوشی از ذکر حضور در دادگاه الهی ۲۶۶
- ۴-۴-۲: سنت حضور ۲۶۶
- ۴-۴-۳: سنت غیبت تعلیق و غیبت هجرت ۲۶۸
- ۴-۴-۴: شهادت امام مجتبی ح ۲۷۴
- ۴-۴-۵: امام مجتبی ح فاتح میدان: سنت غلبه‌ی حق بر باطل ۲۷۵
- ۴-۵: سنن‌های اجتماعی قرآن کریم و قیام حضرت سیدالشهداء ح ۲۷۶
- ۴-۵-۱: ده سال در زمان صلح با معاویه و سنت غیبت تعلیق ۲۷۶
- ۴-۵-۲: عدم بیعت امام ح با یزید و همراهی نکردن خواص و عوام با امام: سنت غیبت تعلیق ۲۷۶
- ۴-۵-۳: سنت امتحان خواص و علماء ۲۸۲
- ۴-۵-۴: مرگ معاویه و بیعت خواهی برای یزید: سنت غیبت هجرت از شهر مدینه ۲۸۵
- ۴-۵-۵: سنت غیبت هجرت از شهر مکه ۲۸۸
- ۴-۵-۶: سنت استبدال و امتحان برای خواص و عوام کوفیان ۲۹۴
- ۴-۵-۷: تحلیلی از عهد شکنی کوفیان و سنت اذلال ۲۹۹
- مقدمه: گرایش‌های سیاسی کوفیان ۲۹۹
- دسته اول: شیعیان ۲۹۹

- دسته دوم: خوارج ۳۰۰
- دسته سوم: غنیمت طلبان (فرصت طلبان) ۳۰۰
- دسته چهارم: متعصبان قبیله ای و گروهی ۳۰۰
- دسته پنجم: هواداران بنی امیه ۳۰۱
- دسته ششم: موالی ۳۰۱
- دسته هفتم: افراد مُردد ۳۰۲
- عامل ۱. دنیا طلبی: ۳۰۳
- عامل ۲. خستگی از جنگ های سه گانه مولا علی ح و عافیت طلبی: ۳۰۴
- عامل ۳. اهل فریب و غدر: ۳۰۴
- عامل ۴. نظام قبیله ای: ۳۰۴
- عامل ۵. سوءاستفاده حکومت از چهره های پُر نفوذ مذهبی و اجتماعی: ۳۰۵
- عامل ۶. عدم تشکیل اداری یاران امام ح و تشکیل اداری دشمنان امام ح: ۳۰۵
- عامل ۷. ضعف امکانات اقتصادی طرفداران امام ح و قدرت اقتصادی دشمنان امام ح: ۳۰۵
- عامل ۸: نداشتن خواص جبهه حق: ۳۰۶
- ۴-۵-۸: سنت اختیار ۳۰۷
- الف) سنت اختیار فردی در عاشورا: ۳۰۸
- نمونه اول: حُزین یزید ریاحی ۳۰۸
- نمونه دوم: عبیدالله بن حرج عقی و انس بن حاک کاهلی ۳۱۱
- نمونه سوم: طرماح بن عدی ۳۱۲
- نمونه چهارم: ضحاک بن عبدالله مشرقی ۳۱۳
- نمونه پنجم: عبدالله بن سلیمان و منذر بن مشعل ۳۱۳
- نمونه ششم: قُززدق ۳۱۳
- نمونه هفتم: هرثمه بن اُبی مسلم ۳۱۴
- نمونه هشتم: زهیر بن قین ۳۱۴
- نمونه نهم: یزید بن زیاد ۳۱۷
- نمونه دهم: عمر بن سعد ۳۱۷
- نمونه یازدهم: شیبث بن ربیع ۳۱۸
- ب) سنت اجتماعی اختیار: ۳۱۹
- پنج نمونه: ۳۱۹
- نمونه اول: وفاداری اصحاب و اهل بیت ۳۱۹
- نمونه دوم: اجتماع سی هزار نفری لشکر دشمن و شکستن پیمان اطاعت و نصرت ولی الله ۳۲۰
- نمونه سوم: پیمان شکنی مردم کوفه علی رغم بیعت چند هزار نفری با مسلم بن عقیل ۳۲۰
- نمونه چهارم: استقبال همراه با شادی گروهی و اجتماعی مردم شام و برخی منازل بین راه از کاروان اسراء اهل بیت: ۳۲۱
- نمونه پنجم: همراهی نکردن طائفه بنی اسد ۳۲۱

- ۳۲۲..... ۴-۵-۹: سنت امداد به اهل باطل در کربلا
- ۳۲۲..... ۴-۵-۱۰: سنت تزئین اعمال اهل باطل
- ۳۲۳..... نمونه اول: کشتن سیدالشهداء ح به شکل قتل صبر
- ۳۲۳..... نمونه دوم: قصد قربت هنگام شمشیرزدن
- ۳۲۴..... نمونه سوم: نذر روزه
- ۳۲۴..... نمونه چهارم: نذر قربانی شتر
- ۳۲۴..... نمونه پنجم: غارت زیورآلات
- ۳۲۵..... نمونه ششم: آتش زدن به خیمه‌ها
- ۳۲۵..... نمونه هفتم: اسب تاختن بر بدن مطهر
- ۳۲۶..... نمونه هشتم: بریدن سر امام حسین ح
- ۳۲۷..... نمونه نهم: دفن نکردن بدن مطهر امام حسین ح
- ۳۲۷..... نمونه دهم: آیین بندگی شهر و دیاری حسین ح
- ۳۲۸..... نمونه یازدهم: کوبیدن نیر به سر امام سجاده ح
- ۳۲۸..... نمونه دوازدهم: ریختن آب دهان بر صورت اهل بیت
- ۳۲۸..... نمونه سیزدهم: غارت پوشش بانوان
- ۳۲۸..... نمونه چهاردهم: دستور قتل ذریه پیامبر
- ۳۲۹..... نمونه پانزدهم: تقسیم سرهای شهداء بین قبایل
- ۳۲۹..... نمونه شانزدهم: آوردن سر بریده پدر برای حضرت رقیه ع
- ۳۳۰..... ۴-۵-۱۱: سنت تزئین ایمان اهل حق
- ۳۳۰..... نمونه اول: مهلت برای چهارکار
- ۳۳۰..... نمونه دوم: تنها نگذاشتن امام حسین ح
- ۳۳۱..... نمونه سوم: حفاظت از امام حسین ح در نماز ظهر عاشورا
- ۳۳۳..... نمونه چهارم: رد امان نامه‌ها
- ۳۳۴..... ۴-۵-۱۲: سنت امداد به اهل حق
- ۳۳۴..... الف: بردن خاندان اهل بیت به سفر کربلا
- ۳۳۴..... ب: عدم احساس درد از جراحت
- ۳۳۴..... ج: حوادث خارق العاده
- ۳۳۴..... نمونه اول: تلاوت قرآن سر بریده
- ۳۳۷..... نمونه دوم: نوحه‌ی جن
- ۳۳۷..... نمونه سوم: دست کاتب
- ۳۳۸..... نمونه چهارم: تبدیل شدن سکه‌های دینار به سفال
- ۳۳۸..... نمونه پنجم: کسوف روز عاشورا و خسوف شام عاشورا
- ۳۳۹..... نمونه ششم: بارش خون از آسمان
- ۳۳۹..... نمونه هفتم: مشاهده‌ی خون در نقاط مختلف

- ۳۴۰..... نمونه‌ی هشتم: دگرگونی اشیاء غارت شده از کاروان امام حسین ح
- ۳۴۱..... ۱۳-۵-۴: سنت أخذ
- ۳۴۲..... مرحله اول: سنت اخذ الهی توسط جنود پیدا و پنهان خداوند متعال
- ۳۴۴..... مرحله دوم: سنت اخذ الهی توسط مختار و یارانش
- ۳۴۵..... ۱. کسانی که بر بدن مطهر امام حسین ح اسب تاختند:
- ۳۴۵..... ۲. عمر بن سعد
- ۳۴۶..... ۳. عبیدالله بن زیاد
- ۳۴۷..... ۴. خولی بن یزید الاصبیحی
- ۳۴۷..... ۵. حرمله بن کاهل
- ۳۴۹..... ۶. شریک بن ابی العیس
- ۳۵۰..... مرحله سوم: سنت اخذ الهی در زمان ظهور
- ۳۵۴..... مرحله چهارم: سنت اخذ الهی در برزخ
- ۳۵۵..... مرحله پنجم: سنت اخذ الهی در آخرت
- ۳۵۵..... ۱۴-۵-۴: سنت اموال و املاء و استدراج
- ۳۵۸..... ۱۵-۵-۴: سنت استبدال در قتل امام حسین ح
- ۳۵۹..... ۱۶-۵-۴: سنت اذلال و اعزاز در قتل امام حسین ح
- ۳۶۲..... ۱۷-۵-۴: سنت انتظار در عاشورا
- ۳۶۳..... ۱۸-۵-۴: سنت هدایت الهی و اتمام حجت
- ۳۶۵..... نمونه اول: اجتماع عظیم منی
- ۳۶۵..... نمونه دوم: ملاقات با مروان
- ۳۶۶..... نمونه سوم: وصیت امام حسین ح به محمد حنفیه
- ۳۶۷..... نمونه چهارم: خروج از مدینه
- ۳۶۷..... نمونه پنجم: ملاقات با عبدالله بن عمر
- ۳۶۸..... نمونه ششم: نامه امام حسین ح به مردم کوفه
- ۳۶۸..... نمونه هفتم: نامه امام حسین ح به بزرگان بصره
- ۳۶۹..... نمونه هشتم: پاسخ امام حسین ح به یزید
- ۳۶۹..... نمونه نهم: کلام امام حسین ح هنگام خروج از مکه
- ۳۷۰..... نمونه دهم: کلام امام حسین ح به جنود الهی که برای نصرت آمدند:
- ۳۷۱..... نمونه یازدهم: کلام امام حسین ح به واقدی و زرارة بن صالح
- ۳۷۱..... نمونه دوازدهم: ملاقات با بشر بن غالب در منزل ثعلبیه
- ۳۷۲..... نمونه سیزدهم: اتمام حجت با فرزندان عقیل در منزل ثعلبیه و شب عاشورا
- ۳۷۲..... نمونه چهاردهم: اتمام حجت با همه‌ی یاران در منزل زباله
- ۳۷۳..... نمونه پانزدهم: اتمام حجت امام ح با یاران حنین یزید ریاحی در منزل ذو حسم
- ۳۷۴..... نمونه شانزدهم: نامه‌ی افشاگرانه امام حسین ح در منزل بیضه

- ۳۷۵..... نمونه هفدهم: اتمام حجت با عمر بن سعد
- ۳۷۵..... نمونه هجدهم: اتمام حجت با یاران در شب عاشورا
- ۳۷۶..... نمونه نوزدهم: اتمام حجت برای برخی از یاران دشمن در شب عاشورا
- ۳۷۷..... نمونه بیستم: اتمام حجت امام حسین ح در روز عاشورا با سپاه باطل (پانزده مصداق)
- ۳۷۷..... ۲۰-۱: خدا باوری
- ۳۷۸..... ۲۰-۲: وعظه و اتمام حجت بریز:
- ۳۷۸..... ۲۰-۳: اتمام حجت دیگر امام حسین ح در روز عاشورا (شیطان بر شما مسلط شده است)
- ۳۷۹..... ۲۰-۴: اتمام حجت دیگر سید الشهدا ح در روز عاشورا (توبه حَرَبَن یزید ریاحی و یزید بن زیاد)
- ۳۸۲..... ۲۰-۵: هیئات منا الذل
- ۳۸۳..... ۲۰-۶: احتجاج و غیرین قبن در روز عاشورا (مدال افتخار مؤمن آل فرعون)
- ۳۸۳..... ۲۰-۷: اتمام حجت یزید بن حصین همدانی با دشمن در روز عاشورا (درباره عطش حسین ح)
- ۳۸۴..... ۲۰-۸: انشاد و اتمام حجت امام حسین ح در روز عاشورا
- ۳۸۵..... ۲۰-۹: کلام امام حسین ح در کلام و دایم یاران
- ۳۸۵..... ۲۰-۱۰: اتمام حجت با شمر در گودی قتلگاه
- ۳۸۶..... ۲۰-۱۱: اتمام حجت امام حسین ح با آیه ذریه مصطفی حضرت آدم ح
- ۳۸۷..... ۲۰-۱۲: اتمام حجت امام حسین ح بعد از شهادت عباس بن علی ح
- ۳۸۸..... ۲۰-۱۳: اتمام حجت غیرتمندانه
- ۳۸۸..... ۲۰-۱۴: آخرین کلام امام حسین ح با دشمن
- ۳۸۸..... ۲۰-۱۵: آخرین دعای امام حسین ح
- ۳۸۹..... نمونه بیست و یکم: اتمام حجت عقیده بنی هاشم
- ۳۸۹..... مقدمه: زنان نقش آفرین در کربلا
- ۳۹۰..... ۲۱-۱: خطبه حضرت زینب ع در کوفه اتمام حجتی کم نظیر:
- ۳۹۱..... ۲۱-۲: عقیده بنی هاشم در مجلس عید الله بن زیاد
- ۳۹۳..... ۲۱-۳: زینب ع زنان حزه را به حضور نمی پذیرد
- ۳۹۴..... ۲۱-۴: خروش زینب ع بر یزید بن معاویه
- ۳۹۴..... ۲۱-۵: بیدارگری زینب کبری ع (خطبه شام)
- ۳۹۶..... نمونه بیست و دوم: خطبه ی ام کلثوم ع
- ۳۹۷..... نمونه بیست و سوم: خطابه فاطمه صغری دختر امام حسین ی
- ۳۹۸..... نمونه بیست و چهارم: اتمام حجت های امام زین العابدین ح
- ۳۹۹..... ۲۴-۱: خطبه ی امام سجاده ح در کوفه و سرزنش مردم
- ۳۹۹..... ۲۴-۲: امام سجاده ح در مجلس ابن زیاد، و پاسخ به جبرگرایی
- ۴۰۰..... ۲۴-۳: هدایت مرد شامی توسط امام سجاده ح
- ۴۰۰..... ۲۴-۴: اتمام حجت امام سجاده ح با یزید بن معاویه
- ۴۰۱..... ۲۴-۵: خطبه بسیار تأثیرگذار امام سجاده ح در مجلس یزید

- ۶-۲۴: خطبه امام سجاده در مدینه ۴۰۳
- ۱۹-۵-۴ سنت پیروزی حق بر باطل ۴۰۵
- مرحله اول: در زمان نزدیک به عاشورا: ۴۰۵
- مرحله دوم: در فاصله‌ی زمانی متوسط به زمان عاشورا: ۴۰۶
- مرحله سوم: در فاصله زمانی دور از عاشورا: ۴۰۶
- خلاصه کتاب ۴۱۱
- کتابنامه ۴۱۵
- الف: کتب ۴۱۷
- ب: مجلات ۴۲۷

تقریظ حضرت حجت الاسلام والمسلمین استاد اکبر میرسپاه

مکتوب محققانه، متعهدانه و مشفقانه جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای سید سعید حسینی (دام عزه) تحت عنوان «قیام و انقلاب سیدالشهداء از دیدگاه فلسفه تاریخ و سنت های اجتماعی قرآن از معدود مکتوبات پژوهشی ای است که در عین رعایت شرایط تحقیق، کوشیده است جنبه عبرت آمیز و عبرت آموز بودن آن در عین حفظ اصالت دیدگاه های بنیادین مستفاد از قرآن و سنت، پر رنگ و قابل توجه باشد. امید است با فراوان شدن چنین تحقیقاتی، آن بصیرت اسلامی و برقراری نظام ولایی، فراهم آید. انشاء الله.

۱۳۹۵/۲/۲۶

اکبر میرسپاه

تقریظ حضرت آیت الله شیخ محسن اراکی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة على محمد وآله الطاهرين

دانش جامع شناسی اسلامی دانشی ژرف و گسترده و کاربردی است که متأسفانه اصول و قواعد فراگیر آن به قدر کافی مورد تحقیق و پژوهش عالمان اسلامی و نظریه پردازان علوم دینی قرار نگرفته است. در منابع دینی اسلامی یعنی قرآن و سنت معصومین مجموعه عظیمی از متون و قضایای گفتاری و رفتاری وجود دارد که گویای منظومه به هم پیوسته و دقیق از قواعد و قوانین مربوط به رفتار اجتماعی انسان ها و تحولات و تطورات جامعه انسانی است که در صورت کشف و پرورش علمی آنها می توان به تحلیل و شناخت حوادث و رویدادهای جوامع گذشته و کنونی پرداخت، نیز حوادث و رویدادهای کلان جوامع آینده را پیش بینی نمود.

فاضل فرهیخته و پژوهشگر مبتکر جناب حضرت الاسلام آقای سید سعید حسینی در پژوهشی مبتکرانه، ضمن تلاش علمی شایسته تحسین در جهت تبیین برخی از مهم ترین قوانین حاکم بر تحولات اجتماعی از دیدگاه منابع اسلامی، به تبیین و تحلیل قیام حسینی (صلوات الله علیه) بر مبنای این قواعد و قوانین پرداخته و راهی را برای پژوهشگران در سیرشناسایی و تحلیل تاریخ گذشته اسلام بلکه تاریخ گذشته جوامع انسانی بر مبنای قواعد و قوانین جامعه شناسی اسلامی به شایستگی هموار نموده است. امید است این تلاش آغازین را تلاشهای پژوهشگرانه دیگری در همین سیرتداوم دهند و از همین فاضل پژوهشگر نیز شاهد تلاش های مبتکرانه دیگری در عرضه کشف و تبیین قواعد و قوانین علم جامعه شناسی اسلامی و تبیین و تحلیل رویدادهای اجتماعی با بهره گیری از این قواعد باشیم.